

Odešel PhDr. Pavel Radoměřský, CSc. (* 23. 11. 1926 – † 13. 10. 2008)

Zdeněk Petrář

Dne 13. října 2008 zemřel přední český numismatik, historik a archeolog PhDr. Pavel Radoměřský, CSc. Narodil se 23. listopadu 1926. Jeho otec byl vydavatelem a nakladatelem, maminka spisovatelka Maryna Radoměřská pak autorkou řady románů, z nichž některé byly dokonce zfilmovány. On sám často ve vzpomínkách přiznával, že o jeho budoucí profesi archeologa roz-

hodla kniha o objevu hrobu faraóna Tutanchamona v Egyptě a staré mince, které jej již jako školáka okouzly na numismatické výstavě ve Waldesově muzeu v Praze a později i vlastní nález pravé římské mince.

Pavel Radoměřský se na přání otce nejprve vyučil knihkupcem-nakladatelem, pak se však rozhodl pro studium historie. Ještě jako student začal v roce 1948 pracovat v Národním muzeu v Praze, kam jej po ukončení studií do numismatického oddělení přijal tehdejší ředitel a významný numismatik Gustav

Skalský. Na tomto pracovišti strávil Pavel Radoměřský 13 let a v této době vznikla také řada jeho nosných vědeckých děl i statí zaměřených především na české denárové období, i když se ani zdaleka nevyhnul dalším historickým obdobím z numismatického pohledu. Z těch nejzákladnějších nelze nepřipomenout Radoměřského disertační práci *Peníze Kosmova věku* (1952), rozsáhlé studie o kněžně Emmě (1953), počátcích moravského mincovnictví (1957–1958) i podrobné soupisy nálezů keltských a raně středověkých mincí z území Čech, Moravy a Slezska (1956). Bibliografie Pavla Radoměřského je velmi obsáhlá a čítá více jak 150 titulů,¹ stejně bohatá byla také jeho přednášková i výstavní činnost. I když závěry některých studií nebyly pozdějšími badateli plně akceptovány, nelze snad žádné z Radoměřských numismatických prací upřít originální a netradiční nápady i myšlenky spolu s následným dokonalým zpracováním dané problematiky.

V roce 1962 přešel Pavel Radoměřský do oddělení historické archeologie Národního muzea a od těchto let věnoval svou pozornost výzkumu zaniklého středověkého ženského premonstrát-

¹ POLANSKÝ, Luboš: *Soupis prací Pavla Radoměřského* (* 23. 11. 1926), in: Pavel Radoměřský. Sborník numismatických studií k 75. výročí narození, ed. L. Polanský, Praha 2002, s. 10–18. Tato bibliografie je úplná.

ského kláštera v Louňovicích pod Bláníkem, kde v budově zrušeného pivovaru opakovaně trávil letní měsíce. Jeho pýchou zde bylo nejen místní louňovické muzeum, ve kterém vybudoval odbornou expozici mapující jeho místní archeologické výzkumy, ale i bohatá sbírka starých pivních láhví. I když tehdy již Pavel Radoměský nepracoval přímo v numismatickém oddělení, nadále vznikaly další numismatické studie.

Poslední velkou numismatickou prací mělo být uveřejnění odborného zpracování velkého mincovního nálezu z Běhařova v západních Čechách. Tisk této práce se však zdržel a pokračující nemoc už Pavlovi Radoměskému zabránila provést potřebné úpravy rukopisu. Přání, aby tato práce korunovala jeho numismatické dílo, se mu už bohužel nesplnilo. Proto se naštěstí již ani nikdy nedozvěděl, že část tohoto důležitého mincovního depotu byla v nedávné době zcizena.

Pavel Radoměský také dlouhá léta aktivně pracoval také v České numismatické společnosti, zprvu jako knihovník, později v letech 1968–1976 vykonával funkci jejího předsedy.

Současní badatelé se bohužel velmi často orientují pouze na úzká časová rozmezí. PhDr. Pavel Radoměský, CSc. byl proto jedním z posledních skutečných historiků i numismatiků, kteří se dokázali skvěle orientovat ve všech historických obdobích od prehistorie až po moderní dobu a jeho uveřejněné práce to přesvědčivě dokazují. Řada jeho publikací a článků, ať už odborných či populárních, je dodnes aktuální a ještě dlouho tato díla zůstanou základními numismatickými prameny pro současné i budoucí generace badatelů i sběratelů.

Milý pane doktore, příteli Pavle – děkujeme Ti.

•••••
Zdeněk PETRÁŇ, Obituary Dr Pavel Radoměský (November 23, 1926 – October 13, 2008)

Dr P. Radoměský passed away on September 13, 2008. This Czech first class numismatist, historian and archaeologist was born on November 23, 1926, and became a book seller and publisher, then he started his studies in history. As a student, he began to work at the National Museum in Prague, and after finishing his stay at the university he has been accepted as a member of the numismatic department there by the famous numismatist G. Skalský.

He has spent some 13 years there and he has written numerous of his important numismatic studies at that time. Dr Radoměský has been mainly focused on the early medieval period (*denarii*), but he has also performed an excellent work in other historical fields from the numismatic point of view. His dissertation 'Peníze Kosmova věku/ Money of the Kosmas era' (1952), plus his large study 'Emma Regina' (1953), studies in origin of the Moravian coinage (1957-1958), as well as detailed lists of Celtic coins and early medieval coins found in Bohemia, Moravia and Silesia (1956) became those of his most famous. His bibliography consists of more than 150 entries, and it was as rich as his lecturing and exhibition activities.

Because of the totalitarian practices in the numismatic department in 1962, Dr Radoměský changed for the department of archaeology, and since that time, he became dedicated to research of the former medieval monastery in Louňovice pod Bláníkem. His last larger numismatic study should be represented by description of the Běhařov hoard (west Bohemia) consisting of *pfennigs* mostly. Unfortunately, his illness interrupted the final publication.

Dr Radoměský has been active in the Czech Numismatic Society for a long time, and has been serving as a chairman between 1968 and 1976. The Czech numismatic community is loosing an important historian in his personality, who was able to cover all historical times starting with pre-history up to present times, and his work has fully proved his qualities.

English by V. Novák